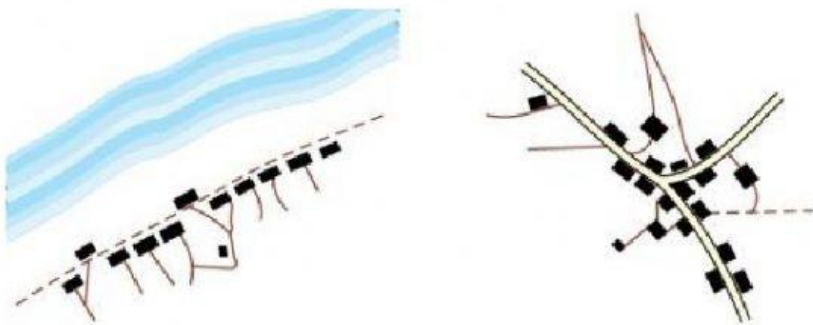

7.klass, ajalugu. Ptk 43-44 töö.

1. Kirjuta, millist külatüüpi on pildil kujutatud.

2. Miks osades Eesti piirkondades elati üksik- ehk hajataludes?

3. Kas adralatupoeg, maavaba või maata talupoeg? Märki järele sobiv talupoja tüüp.

Vabadik, polnud oma maad ega talu, elatusid juhutöödest.

Sõltuv talupoeg, rentis maad maaisandalt, maksis andamit, käis teotööl.

Väikelääniomanik, koormisi ei kandnud, oli sõjaväekohustus maaisanda ees.

4. Keskaegses mõisas töötas mitmeid ametimehi, kuid põllutööde tegemiseks ei pidanud mõis kedagi palkama. Miks? Kes tegid mõisas põllutöid (põldude harimine, vilja külvamine ja viljalõikus jms)?

Kust sai mõis tulu? Nimeta 2 võimalust.

5. Kuhu rajati keskaegsed linnad?

- .
- .

6. Millised kaks tegevusala olid linnas põhilised?

7. Milline tähtis kaubandusliit mõjutas ka Eesti suuremate linnade arengut?

8. Eestis oli keskajal 9 linna. Vaata kaarti ja märgi vappide alla nende linnade nimed, kellele antud isik linnaõiguse andis?

SAARE-LÄÄNE PIISKOP

TARTU PIISKOP

SAKSA ORDU
LIIVIMAA HARU

TAANI KUNINGAS

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

9. Loe tekst läbi ja vasta küsimustele.

Eestlased võõraste pilgu läbi

Aga nad on loomupäraselt osavad pahelisuses, nagu petmises, valskuse tegemises, oskuslikus valetamises, mis on neile niivõrd omane, et mõnikord peab lausa imestama nende vaimuannete üle, kuigi nad näivad nii lihtsameelsed ja harimatud. [...] Rahvas on erakordselt töökas ja viljakas, jätab vaevalt mõne tunni puhkuseks ja toimetab nii päeval kui öösel. Lähemat läbikäimist võõrastega väldivad nad väga. Kui poolakad või sakslased ootamatult tulevad, lähevad nad kohe peitu ja otsivad nõu metsast. Nende vastu aga, keda tunnevad, on nad heatahtlikud ega keela teekäijale toidupoolist.

(Dionysius Fabricius. Liivimaa ajaloo lühülevaade. 16. sajandi teine pool)

Kirjelda, millisena näeb Fabricius Liivimaa talurahvast. Mida ta näeb nende juures laidu-, mida kiiduväärset?

Kuidas suhtusid Liivimaa talupojad võõrastesse?

10. Loe tekst ja vasta küsimusele.

Katked Haapsalu linnaõigusest

1. Esiteks ei tohi ükski võõras võõralt maalt tulla Haapsallu elama ja elatada ennast oma käsitööst, kui ta pole vastu võetud tsunfti. Tal peab siis olema 2 Riia marka, mis kuuluvad talle, või peab tal olema nii palju vara ning ta võib selle tagatiseks anda ja pantida. Samuti ei tohi tal lubada töötada oma ametis, kui ta ei ole vastu võetud tsunftikäsitööliste seltsi.

70. Samuti kui mõni eestlane või eesti naine, kes on kodanik ja kellel on linnas pärand ja omand, sureb lastetuna, peab tema varandus päranduma ja osaks saama Haapsalu kohtule ja raele, ja eestlased, kes elavad maal, olgu nad mis eestlased tahes, nemad ei pea sellest varast midagi saama ega pärima, olgu nad õed, vennad või sugulased või kes nad iganes on.

(Haapsalu linnaõigus pärineb aastast 1294; 70. punkt on hilisem lisandus, mis pärineb tõenäoliselt 14. sajandi teisest poolest)

Millistel tingimustel sai Haapsalu linnakodanikuks?